

**GENTSE
STUDENTENRAAD**

Ijkingstoetsen en toelatingsproeven

April 2018

De Gentse Studentenraad wenst met dit standpunt haar principiële houding ten aanzien van ijkingsinstrumenten en toelatingsproeven te herbevestigen. Gelet op de verplichte deelname aan de niet-bindende toelatingsproeven zoals voorzien in de Codex Hoger Onderwijs, werd het bestaande standpunt hieraan bijgesteld.

Gezien het belang van feedback en remediëring, wordt in dit standpunt ook de aandacht gevestigd op de communicatie omtrent remediëringsinitiatieven aan de Universiteit Gent, die momenteel nog te weinig gestructureerd gebeurt. Om die reden vraagt de Gentse Studentenraad om dit meer te stroomlijnen en te centraliseren.

1 Ijkingstoetsen en toelatingsproeven

Reeds in academiejaar 2015-2016 werd door de Gentse Studentenraad een standpunt opgesteld omtrent oriënteringsproeven.¹ Dat standpunt werd opgesteld naar aanleiding van de toen geplande niet-bindende toelatingsproeven. De verplichte deelname aan deze niet-bindende toelatingsproeven zijn ondertussen voorzien in art. II.188/1 van de Codex Hoger Onderwijs en vormen een realiteit waarmee het Vlaamse hogeronderwijslandschap geconfronteerd wordt.^{2,3}

Wat toelatingsproeven betreft, is het standpunt van de Gentse Studentenraad steeds duidelijk geweest: toelatingsproeven zijn in beginsel instrumenten die een toegankelijk en democratisch onderwijs bedreigen gezien zowel de toegang tot het hoger onderwijs dusdanig wordt beperkt alsook bepaalde kansengroepen door dit soort maatregelen zwaarder worden getroffen.⁴ Toelatingsproeven hebben voor de Gentse Studentenraad dan ook geen plaats aan de Universiteit Gent, een opinie die ook gedeeld wordt door andere actoren in het Vlaamse onderwijslandschap.⁵

Voor ijkingstoetsen is dit standpunt genuanceerder: een ijkingstoets moet kaderen in een breder oriënteringstraject, zoals ook reeds betoogd werd in het eerdere standpunt: “De Gentse Studentenraad is in se niet tegen dergelijke proef, maar wil deze optimaal doen kaderen in een ruimer uitgebouwd, proactief oriënteringstraject. Zowel op niveau van de onderwijsinstellingen, als op Vlaams niveau moet er gestreefd worden naar het uitwerken van dergelijk oriënteringstraject.”⁶ Een oriënteringstraject omvat meer dan enkel ijkingstoetsen en moet vooral draaien om het informeren en inlichten van (toekomstige) studenten via SID-ins, informatiebrochures, websites van de Universiteit Gent en de opleidingen, via (de CLB’s van) de middelbare scholen ... Het is vanzelfsprekend dat het niet de taak van de Universiteit Gent is om voor al deze initiatieven in te staan maar de Universiteit Gent draagt in deze wel een verantwoordelijkheid als kennis- en onderwijsinstelling.

De Universiteit Gent heeft namelijk niet alleen een belangrijke rol op te nemen in een aantal van bovengenoemde initiatieven maar eveneens inzake de niet-bindende toelatingsproeven, oriënteringsinstrumenten in het algemeen, zowel wanneer deze door de Universiteit Gent worden voorzien (bijvoorbeeld ‘Vraag het aan SIMON’⁷ en ‘SIMON zegt’) als door andere instanties (bijvoorbeeld Columbus⁸). Zulke instrumenten hebben immers slechts nut indien hun validiteit gegarandeerd kan worden door de Vlaamse hogeronderwijsinstellingen. Dit betreft dan zowel de instrumenten zoals SIMON als de ingevoerde niet-bindende toelatingsproeven waaraan een opleiding

---

¹ Gentse Studentenraad, *Standpunt Oriëntering*, 8 december 2015, 8, https://gentsestudentenraad.be/static/files/standpunt_orientering.pdf.

² Art. II.188/1 Codex Hoger Onderwijs, BS 27 februari 2014.

³ Om semantische discussies te vermijden, wordt de decretale terminologie gehanteerd ook al zijn deze niet-bindende toelatingsproeven in feite ijkingstoetsen.

⁴ L. DE SCHEPPER, *De onzin van toelatingsproeven*, https://www.uhasselt.be/documents/UHasselt/speech_rector_AOZ.pdf.

⁵ VLOR, *Niet bindende toelatingsproef, maar betere studiekeuzebegeleiding moet slaagcijfers hoger onderwijs verhogen*, <http://www.vlor.be/persbericht/niet-bindende-toelatingsproef-maar-betere-studiekeuzebegeleiding-moet-slaagcijfers-hoger>; X., *Rector UAntwerpen huiverachtig tegen verplichte ijkingstoetsen hoger onderwijs*, <http://www.knack.be/nieuws/belgie/rector-uantwerpen-huiverachtig-tegen-verplichte-ijkingstoetsen-hoger-onderwijs/article-normal-920757.html>.

⁶ Gentse Studentenraad, *Standpunt Oriëntering*, 8 december 2015, https://gentsestudentenraad.be/static/files/standpunt_orientering.pdf.

⁷ <https://www.ugent.be/nl/opleidingen/bacheloropleidingen/simon.htm>.

⁸ <https://columbus.onderwijskiezer.be/>.

al dan niet verplicht deelneemt. Een gebrek aan validiteit is geen onwaarschijnlijk risico, zoals reeds bleek bij de eerste afname van de niet-bindende toelatingsproef voor de opleiding Diergeneeskunde⁹.

Daarnaast moet ieder oriënteringsinitiatief het beoogde doel dienen: een oriënteringsinstrument helpt studiekeuzers bij het maken van een studiekeuze die aansluit bij hun persoonlijke interesses en vaardigheden door hen aan te moedigen om zichzelf en de brede waaier aan opleidingsmogelijkheden te exploreren. Een niet-bindende toelatingsproef, zoals een ijkingstoets, geeft de leerling zicht op de eigen (wiskundige en wetenschappelijke) kennis en vaardigheden in verhouding tot het verwachte instapniveau van een specifieke bacheloropleiding.

De Gentse Studentenraad wenst zich met dit standpunt echter niet uit te spreken over de standpunten die binnen een opleiding of faculteit breed gedragen worden en een aanvulling of invulling vormen van de principes opgenomen in dit standpunt.

2 Remediëring

Gezien de Universiteit Gent principieel kiest om geen gebruik te maken van de mogelijkheid om verplichte remediëring op te leggen zoals voorzien in de Codex Hoger Onderwijs¹⁰, vraagt de Gentse Studentenraad wel om vanuit de Universiteit Gent een voldoende ruim remediëringaanbod te voorzien. De Gentse Studentenraad juicht deze eerste beslissing toe gezien zij van mening is dat remediëring moet uitgaan van vrijwillige inzet van de student. Dit betekent dan wel dat de student de mogelijkheid moet krijgen om vrijwillig remediëring aan te vatten. Hieronder worden verschillende initiatieven opgenoemd, zonder een exhaustieve lijst te vormen, die volgens de Gentse Studentenraad de meest geschikte en haalbare methoden zijn om remediëring te voorzien voor de student en die nu ook al bestaan.

2.1 Begeleiding door de monitoraten en afdeling studieadvies

De begeleiding die monitoraten kunnen voorzien, is tweeledig. Enerzijds is er de begeleiding die zich op meta-niveau situeert zoals sessies rond studeren, plannen of faalangst. Ook de studentenpsychologen van de Directie Onderwijsaangelegenheden bieden een gelijkaardig aanbod aan.¹¹ Dit soort begeleiding staat echter los van de inhoudelijke competenties en kan ook ten zeerste zinvol zijn voor de student die wel geslaagd is voor bijvoorbeeld een niet-bindende toelatingsproef maar een aantal competenties mist of wenst te verbeteren.

Daarnaast kan het monitoraat ook instaan voor inhoudelijke begeleiding voor bepaalde opleidingsonderdelen, waarvoor zelfs interfacultair kan worden samengewerkt. De huidige praktijk wijst uit dat de monitoraten in staat zijn om inhoudelijke begeleiding aan te bieden voor algemene opleidingsonderdelen (bijvoorbeeld fysica in de opleiding Farmaceutische Wetenschappen). Voor vakken die meer opleidings specifiek zijn, is de student veelal aangewezen op de lesgever(s) en diens assistenten. Daarom vraagt de Gentse Studentenraad om bij het aannemen van studiebegeleiders niet alleen aandacht te hebben voor de pedagogische competenties van de kandidaten maar ook met de

---

⁹ Anders dan door sommige partijen gewenst, wordt de verplichte deelname aan de niet-bindende toelatingsproef voor onder meer de opleiding Diergeneeskunde uitgesteld tot academiejaar 2020-2021 zodat de validatie van de testen kan worden afgewacht.

¹⁰ Art. II. 188/1 Codex Hoger Onderwijs, BS 27 februari 2014.

¹¹ <https://www.ugent.be/student/nl/studeren/studiebegeleiding/studentenpsychologen>.

vakinhoudelijke achtergrond. In vele faculteiten blijkt dit nu al de realiteit te zijn maar niet overal is dit het geval.

2.2 Zomercursussen

Een zomercursus is een uitstekend initiatief om de basiskennis van de student op peil te brengen vooraleer hij zijn of haar opleiding start. Deze mogelijkheid werd reeds geopperd in het eerdergenoemde standpunt en werd nadien door een werkgroep ook verder uitgewerkt.¹² Daaruit kwam onder meer het centrale onderwijsinnovatieproject omtrent statistiek dat studenten de mogelijkheid geeft om hun kennis bij te spijkeren.¹³

De Gentse Studentenraad ziet dan ook niet de noodzaak in om dit opnieuw uitgebreid te bespreken. Wel vraagt zij blijvend te waken over het behoud en de kwaliteit van deze initiatieven alsook wenst zij interfacultaire initiatieven aan te moedigen.

2.3 SIMON: remediëringsinstrument

Startende studenten krijgen de mogelijkheid en worden sterk aangemoedigd om bij het begin het academiejaar 'SIMON zegt' in te vullen. Enige tijd na het invullen van de test en de verwerking van de data, krijgt de student een persoonlijk feedbackrapport. In dit rapport krijgen zij naast de evaluatie van elke vaardigheid ook zicht op hoe hun resultaat zich positioneert ten opzichte van de andere deelnemende studenten van die opleiding en wat dat resultaat betekent voor hun slaagkansen.

Het feedbackrapport geeft beknopt maar duidelijk en overzichtelijk weer welke remediëringmogelijkheden beschikbaar zijn voor de student aangepast aan het resultaat op de test en de faculteit en zelfs opleiding van de student, iets wat een bijzonder goed aspect is van het rapport. De Gentse Studentenraad wil in dit standpunt dan ook haar tevredenheid uiten over de nieuwe rapporten en de daarin opgenomen elementen.

3 Gevraagde actie

Gezien het eerder principiële karakter van dit standpunt, vraagt de Gentse Studentenraad met dit standpunt ook geen grote acties van de Universiteit Gent. Met de aanstelling van Lot Fonteyne als intern en extern aanspreekpunt voor de ijkingsstoetsen, is reeds een belangrijke stap gezet voor de communicatie binnen de Universiteit Gent.¹⁴ Samen met de communicatie die vanuit de afdeling Studieadvies wordt verspreid, is er al voldoende communicatie naar toekomstige studenten over de niet-bindende toelatingsproeven.

Momenteel ontbreekt echter een volledige (gecentraliseerde) communicatie over het remediëringsaanbod van de opleidingen en faculteiten. Om die reden vraagt de Gentse Studentenraad om op een meer structurele manier te communiceren naar studenten over remediëringsactiviteiten. Hoewel de huidige communicatie, die voornamelijk via de website van de universiteit gebeurt, de student al bij enkele mogelijkheden voor remediëring in de ruime zin van het woord, brengt, zijn niet

---

¹² Gentse Studentenraad, *Standpunt Oriëntering*, 8 december 2015, 7, https://gentsestudentenraad.be/static/files/standpunt_oriëntering.pdf.

¹³ <https://www.ugent.be/ps/nl/voor-toekomstige-studenten/voorkenniswiskunde.htm/voorkenniswiskunde.htm>.

¹⁴ Onderwijsraad, 13 maart 2018.

alle remediëringmogelijkheden zo op eenvoudige wijze te vinden. Daarom lijkt het de Gentse Studentenraad, in het belang van de student die hiervan gebruik wil maken of zich wil informeren, nuttig om dit meer te centraliseren en onder de aandacht te brengen.